

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการประกอบธุรกิจต้องใช้เงินทุนในการดำเนินงาน ซึ่งแหล่งที่มาของเงินทุนมีหลายแหล่งและมีต้นทุนที่แตกต่างกัน โดยทั่วไปแหล่งเงินทุนแบ่งออกเป็นสองแหล่งคือ เงินกู้ และเงินทุนจากเจ้าของ (Nawaz et al., 2011) การจัดหาเงินทุนที่นำมาใช้ในการดำเนินงานของกิจการเป็นตัวกำหนดโครงสร้างเงินทุนซึ่งหมายถึงสัดส่วนของเงินทุนระยะยาวแต่ละแหล่งที่กิจการจัดหามา เพื่อใช้ในการดำเนินงานและใช้ในการลงทุน (พรรรณภา ชูนิมิตรกุล, 2548) เช่น เงินกู้ 30 % และเงินทุนจากเจ้าของจากเจ้าของ 70% เป็นต้น การจัดหาเงินทุนมีผลต่อความมั่นคงทางการเงินของธุรกิจเป็นอย่างยิ่ง เช่น การกู้เงินมาลงทุนจำนวนมากทำให้มีความเสี่ยงทางการเงิน ทำให้มีภาระดอกเบี้ยจ่ายมาก ถ้ากิจการประสบปัญหาในการดำเนินงาน มีกำไรจากการดำเนินงานไม่เพียงพอกับการจ่ายดอกเบี้ย จะทำให้กำไรสุทธิลดลง และอาจทำให้กิจการเข้าสู่ภาวะล้มละลายได้ ดังนั้นการตัดสินใจจัดหาเงินทุนจึงเป็นการตัดสินใจที่สำคัญยิ่งของธุรกิจ ทั้งนี้มีทฤษฎีที่อธิบายลักษณะการกู้ยืมของธุรกิจที่สำคัญคือ Pecking Order Theory ซึ่งกล่าวว่ากิจการนิยมใช้แหล่งเงินทุนภายในมากกว่าการกู้ยืมจากภายนอก แต่ถ้าต้องการจัดหาเงินทุนเพิ่มเติมจะนิยมจัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมมากกว่าการเพิ่มทุนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Odit & Gobardhun, 2011)

ในประเทศไทยจำนวนธุรกิจขนาดย่อมมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 76 ของภาคธุรกิจทั้งหมด (Chittithaworn, et al., 2011) จึงนับเป็นขุมกำลังที่สำคัญของเศรษฐกิจไทย ธุรกิจขนาดย่อมช่วยให้เกิดการกระจายรายได้จากกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจไปสู่กลุ่มคนต่าง ๆ ทำให้เกิดการจ้างงาน และประชาชนมีรายได้ ซึ่งเป็นตัวช่วยให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น โดยปกติธุรกิจขนาดย่อมจะเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ ได้ยากกว่ากิจการขนาดใหญ่ซึ่งมีทั้งความมั่นคง ความน่าเชื่อถือของกิจการ มีหลักทรัพย์ค้ำประกันเพียงพอ และมีความพร้อมของเอกสารทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบดุลอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงประจักษ์ซึ่งพบว่าธุรกิจขนาดย่อมกู้ยืมระยะสั้นเป็นสัดส่วนสูงกว่าบริษัทขนาดใหญ่ (Titman & Wessels, 1988) และบริษัทขนาดเล็กมีผลทางลบกับการกู้ยืมระยะยาว และมีผลทางบวกกับการกู้ยืมระยะสั้น แสดงให้เห็นว่าความมั่นคงและความน่าเชื่อถือของกิจการมีบทบาทสำคัญกับลักษณะการกู้ยืม (Diamond, 1989) ในการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมบางรายอาจมีเงินทุนของตัวเองเพียงพอในการดำเนินงาน สำหรับผู้ประกอบการที่ไม่มีเงินทุนในการดำเนินงานเพียงพอต้องจัดหาเงินทุนโดยการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน จากญาติพี่น้อง เพื่อน หรือผู้

จำหน่าย ในกรณีที่ผู้ประกอบการที่ไม่ต้องการกู้ยืม ก็ต้องใช้วิธีแสวงหาผู้ร่วมลงทุนจากภายนอก แม้ว่าเงินทุนเหล่านี้ไม่ต้องชำระคืนถ้าหากว่าธุรกิจไม่สามารถทำกำไรได้แต่เจ้าของธุรกิจต้องสูญเสียอำนาจหน้าที่ในบางด้าน และอาจทำให้ไม่สามารถกำหนดทิศทางของธุรกิจตามที่ตั้งใจได้ ผู้ประกอบการจึงต้องพยายามที่จะเพิ่มเงินทุนให้เท่ากับจำนวนที่ต้องการอย่างระมัดระวังเป็นอย่างมาก เพื่อบรรลุส่วนผสมที่ต้องการระหว่างส่วนของเจ้าของและหนี้สินซึ่งจะพอดีกับความต้องการ ดังนั้น การศึกษาปัจจัยกำหนดการจัดการจัดหาเงินทุน โดยการกู้ยืมของธุรกิจขนาดย่อมจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจศึกษา ทั้งนี้ผลการศึกษายังจะช่วยชี้ให้เห็นถึงลักษณะการจัดการจัดหาเงินทุน โดยการกู้ยืมของธุรกิจขนาดย่อมไทย การศึกษาครั้งนี้จึงเป็นประโยชน์มากเนื่องจากผลการศึกษาเชิงประจักษ์ที่ผ่านมาเน้นการใช้บริษัทขนาดใหญ่เป็นกรณีศึกษา (Mazur,2007; Parlak 2010; Qiu, & La, 2010) นอกจากนี้ผลการศึกษาที่ได้จะช่วยให้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระดับการกู้ยืมที่เหมาะสมไม่มีความเสี่ยงทางการเงินมากเกินไป หรือน้อยไปจนผู้ร่วมลงทุนเข้ามามีบทบาทสูงในการกำหนดทิศทางของกิจการ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาปัจจัยกำหนดการจัดการจัดหาเงินทุน โดยการกู้ยืมของธุรกิจขนาดย่อมกลุ่มการผลิตในประเทศไทย
2. ศึกษาปัจจัยกำหนดการจัดการจัดหาเงินทุน โดยการกู้ยืมของธุรกิจขนาดย่อมกลุ่มการก่อสร้างในประเทศไทย
3. ศึกษาปัจจัยกำหนดการจัดการจัดหาเงินทุน โดยการกู้ยืมของธุรกิจขนาดย่อมกลุ่มโรงแรมในประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาธุรกิจขนาดย่อม (มีขนาดสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน 50 ล้านบาท) ในกลุ่มการผลิต กลุ่มการก่อสร้าง และกลุ่มโรงแรม ตามที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดซึ่งมีข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ระหว่างปี พศ. 2550-2553 ครบถ้วน

1.4 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.4.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ โดยเก็บข้อมูลงบกำไรขาดทุน งบดุล และอัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจขนาดย่อมกลุ่มการผลิต กลุ่มการก่อสร้าง และกลุ่มโรงแรม จากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยเป็นข้อมูลระหว่างปี พศ. 2550-2553 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม
2. หนี้สินระยะสั้น
3. หนี้สินระยะยาว
4. มูลค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
5. สินทรัพย์รวม
6. กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี
7. อัตรากำไร
8. อัตราการเจริญเติบโตของยอดขาย
9. อายุกิจการ

1.4.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.2.1 ใช้สถิติ Multiple regression เพื่อทดสอบปัจจัยกำหนดโครงสร้างเงินทุนของธุรกิจขนาดย่อม โมเดลที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 3 โมเดลคือ

$$Y_1 = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_7 X_8 + \epsilon$$

$$Y_2 = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_7 X_8 + \epsilon$$

$$Y_3 = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_7 X_8 + \epsilon$$

โดย

Y_1 แทน อัตราส่วนหนี้สินระยะสั้นต่อสินทรัพย์รวม (STD)

Y_2 แทน อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อสินทรัพย์รวม (LTD)

Y_3 แทน อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (TTD)

β_0 แทน ค่าคงที่

β_1 แทน ประสิทธิภาพการทำกำไร

β_2 แทน สภาพคล่อง

β_3 แทน ขนาดของบริษัท

β_4 แทน ความเสี่ยงจากการดำเนินงาน

β_5 แทน โครงสร้างสินทรัพย์

β_6 แทน โอกาสในการเจริญเติบโต

β_7 แทน ประโยชน์จากการประหยัดภาษี

β_8 แทน อายุกิจการ

ϵ แทน error term